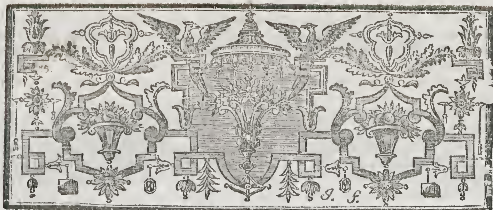

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Medicorum Orthodoxorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-nonâ mensis Martii, anno Domini M. DCC. LXXXI.

M°. JOANNE-BAPTISTA LANGLOIS, Doctore Medico, Præside, M. CAROLI-NICOLAI D'ESLON, Doctoris Medici, vices gerente.

An adeò miserè vivat, qui Medicè vivit?

I.

VALETE, Artes Apollineæ, si malum malo additis. Nisi per vos vigeat in corpore sano mens sana, iterùm, Artes Apollineæ, valete. Edicto irrevocabili natus inter dolores homo, brevi vivens tempore, quàm multis opprimitur miseriis! felicissimus ille est qui minimis urgetur. Vetat Sapiens ne quemquam viventem dixeris beatum. Quid sit felicitas, meritò ambigunt Philosophi; hanc quærunt omnes, assequuntur nulli. Quid sit miseria, si nesciunt, sentiunt omnes; han

* *Autore M. Guillelmo-Josepho de l'Epine, Doct. Med. Par. Anno 1743.*

C-9

arcere nocte dieque Reges Pauperesque ruricolæ satagunt æqualiter : Philosophi contemnere simulant, at mendaci eorum fastui ne credas. Beatior ille qui tempori cereus obsecundat. At hoc opus hic labor est. Corpus indesinenter fatigat dolor, hostis indefessus, acerrimus. Mentem curæ præmunt & ærumnæ sollicitudinesque atque anxietates. Quis Deus nobis inter tot bella, tot hostes faciet otia? Verè erit ille nobis semper Deus, qui artem tot mala averruncandi commonstrabit. Descende de cœlo, Ars benefica, quâ discent miseri mortales æquum animum & tranquillum sibi parare, corpus sanum facere, & cum sanitate longævam ætatem adipisci, mentem sanam in corpore sano servare, frui vitâ; si lædatur, tutè & citò revalescere, mala imminentia præcavere, futura prospicere, avertere, præsentia citò citiùs fugare. Ecquis tunc erit miser? Tam malè cum hominibus non erit actum: nec erunt adeò miseri.

I I.

DIC age sodes! Nostin aliam in terris felicitatem? mecum sunto semper pax animi, corpus sanum. Dic, amabo, quæ faciant vitam beatiorem? Numquem cruciat intùs vesicæ, dirus hospes, calculus, felicem faciunt principis favor aut Arabum divites Gazæ? Nùm beatus ille qui sanus corpore medias inter opes inops laborat turpis avaritiæ vitio, torquetur ambitione miser, iracundus perenni furore tanquàm furiis exagitatur, vesano amore ebrius æstuat? Næ! Quis non talem sibi deprecetur felicitatem? At quis potest justam hanc corpus & animum inter sperare concordiam? Bene se habet unum, alter læditur: interdùm vexant se mutuò: miser sic homo pacem inter utrumque citò & harmoniam reducere satagat, sic erit beatus. Verùm quis tantæ pacis sequester, quis arbiter?

I I I.

EN præstò Medicina; non Deus è machinâ, sed re-verà cœleste donum. Quàm malè est extrà illius legem viventibus! Quàm benè iis qui ipsi morem gerunt! Vis exemplum! Attende àd homines omnium, si qui sint, miserrimos, scilicet qui graviter & periculoso morbo laborant. Si delirant aut phrenesi corripiuntur, beneficentissimam inscii experiuntur: si sani mentè, sperant semper reviviscere: si morti certæ destinatis necessariò sit pereundum, fati festinantis duram necessitatem Medicinæ adjutricis ope retardare confidunt: dolores mitigari gaudent: dulciùs tandem moriuntur. Cave, credas (ut multi) tot malorum causam esse Medicinam: ante Medicinam malorum incubuerat ilias terris, sola spes, sola nempè Medicina remansit in fundo pixidis Pandoræ: non est ergò malorum causa dolorumque Medicina: malis jam factis doloribusque (sæpe sæpiùs ob sui neglectum natis) lenimentum, solamen affert sine fine benefica: leviter laboranti gravius imminens prævertit malum, præsens breve facit. Paulò graviùs afficitur æger? Quò magis in servandis Medicinæ effatis sedulus, eò periculi securior & salutis suæ certior. Jamne periclitatur & de eo ferè conclamatum est? Una salus nullam nisi à Medicinâ & religiosâ illius observantia salutem sperare: certò moriturus necdùm inutilem experitur in ultimo agone Medicinam. Tormenta, cruciatusque pereuntis sopiendo, fatalem horam protelare est efficax. Sic imminentis tardat lethi gradum medicè vivens, sic juventutem vegetiorem reddit, senectutem tacito pede properantem moratur, ex morbo sanabili tutiùs evadit, secu-

rius convalescit; insanabilem faciliùs tolerat, vix persentiscit: imò sanus factus aut natus, felicior vivit & fruitur omnibus cœli, aquarum & terræ muneribus.

I V.

ERGONE ad esuriem nasceretur homo, abstinentiâ macerandus, fame enecandus? Bona verba, quæso absit, ut tam injuriosè de optimo nostrûm omnium Parente Deo M. sentiamus. Imò soli sano Medicè viventi tot bonis per universum orbem regali munificentiâ effusis frui datur: ipsi uni promittitur longæva ætas super terram. Solus Medicè vivens salubrem aspectum solis salutiferamque ventorum perflationem in habitationem sibi eliget datus hospes: solus maleolentem, putidum, crassum, mucidum, sicciorem, urentem aërem aut vitabit aut corriget, facietque propitium. Cibum exquisitiorem, (si adsit) & palato gratiorem non aspernabitur. Deerit? Deteriorem sobrietate beneficum reddet. Gnarus Deum Omnipotentem ideò saporem indidisse edulibus ut salivam moverent, quæcumque ad palatum non facient, respuet illicò, & meliora gustabit, (nec saginans stomachum) nundùm cessante edendi voluptate (iterùm rediturâ) cessabit opportunè sapiens. Tantamne à temperantiâ voluptatem sperares? Hæc tamen vera est & sola voluptatum magistra: has illius expers brevì amittas. Est in & ipsis fruendis ars soli medicè viventi cognita; illi soli cibum quemcunque condiet fames nunquàm defectura, si expectata: sobrio illius & abstemio palato, nec siderato fluent quacumque nectaris aut nativi aut arte factitii, & ambrosiæ rivi ex quocumque solo, ex quâcumque tellure, qui jucundè sitim non proritatam compescent: lassitudinem supervacaneam fugiens non reformidabit necessariam, & sic exercitio moderato voluptatem novam sibi parabit, vividioremque ad repetendos cibos lucrifaciet appetitum: sic digestioni utilem operam dabit, providebit nutritioni opportunæ, favebit egestioni: legitimè tantùm excernenda è corporè doctè eliminabit, retinenda doctior servabit: nec gracilis errore vitæ, nec nimìs obesus, animi perturbationes suæ quieti & tranquillitati (necessariæ ad benè beatèque vivendum) infensas à se exulare jubens sibi ità implerabit ut rationi ex æquo, ut par est, serviant. O felices nimiùm, suam si rationem norint homines, si ipsi auscultare & obtemperare velint! sola dat vera gaudia, nullâ unquàm pœnitentiâ corrumpenda: doctrinam voluptatum ipsa profitetur genuinam.

V.

DICET forsan morosus aliquis: quid mihi cum Medicinâ? Benè valeo: bibo, cùm sitio; epulor, ubi esurio; ambulo, cœno, semper præsto fames: mecum lecto componitur, mecum manè evigilat: interdùm ludo, interdùm laboro: dùm lubet vigilo, dormio quandoque, nec idcircò res mihi cum Medicis ulla. Cum Medicis? Esto: at cum Medicinâ plurimùm: ecquid gloriaris? Hæc ipsa est & vera & genuina Medicina: naturam sequeris ducem, Medicè vivis & nesciebas! Putabas igitur Medicinam astringere indiscriminatìm iisdem legibus sanos ac ægrotantes? Ne te decipiat tam ridiculus error. Omnia sana sanis: at est sanis diæta, altera causariis, malesanis altera. Medicina omnibus ad benè beatèque vivendum dux utilissima, nec sapiens aspernabitur eam. Docet bonis uti opportunè: bona usu meliora reddere, mala præcavere aut corrigere, pati quidquid corrigere est nefas, Sic hominem beat Medicina. Audias HYPPOCRATEM

Romanum. « Qui ſanus eſt & ſuæ ſpontis nullis obligare ſe legibus debet . . . hunc » opportet varium habere vitæ genus, modò ruri eſſe, modò in urbe, ſæpiùſque » in agro ; navigare, venari, quieſcere interdùm, ſed frequentiùs ſe exercere : » ſiquidem ignavia corpus hebetat : labor firmat ; illa maturam ſenectutem, hic » longam adoleſcentiam reddit. Prodeſt etiam interdùm . . . . nullum cibi genus » fugere quo populus utatur, interdum in convivio eſſe, interdùm ab eo ſe retra- » here : modò plus juſto, modò non ampliùs aſſumere : bis die potiùs quàm » ſemel cibum capere & ſemper quàm plurimùm, dummodo hunc concoquat. . . . » concubitus verò (*legitimus*) neque nimis concupiſcendus, neque nimìs perti- » meſcendus eſt : rarus corpus excitat, frequens ſolvit : cùm autem frequens » non numero ſit, ſed naturâ, ratione ætatis & corporis ſcire licet eum non » inutilem eſſe quem corporis neque languor neque dolor ſequitur ; idem inter- » diù pejor eſt, noctu tutior. . . . Hæc firmis ſervanda ſunt, cavendumque ne » in ſecundâ valetudine adverſæ præſidia conſumantur. » Hiſne præceptis homines fieri miſeros autumas ? Si loquerentur adhuc Delphi, pronuntiarent.

Ergò non adeo miſerè vivit, qui Medicè vivit.

Proponebat Pariſiis NICOLAUS-FRANCISCUS LAVERNE, Catalaunus, Doctor Medicus Remenſis, necnon Saluberrimæ Facultatis Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1781.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſit. & Facultatis Med. Typograph. 1781.